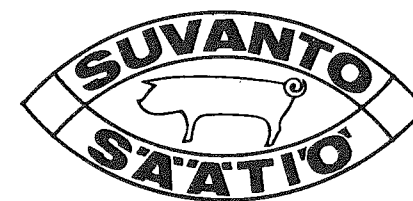

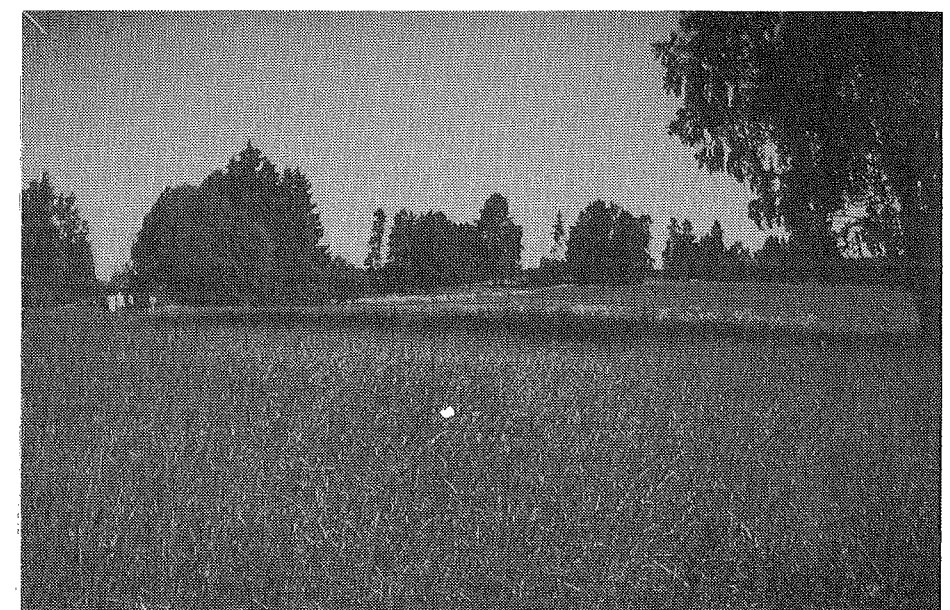
SUVANNON SEUTU

SUVANNON
YMPÄRISTÖN
KOTISEUTU-
LEHTI • Julkaisija

N:o 7 • 1987
LOKAKUU

Puhe Kalevankankaan Sankarihaudalla. Hyvät aseveljet! Arvoiset mukanaolijat!

Upseerivartion ympäröimälle sankariristille laskettiin kukkalaite.

Olemme kokoontuneet tänne Kalevankankaan Sankariristille kunniottamaan sodissamme kaatuneiden sankarivainajien muistoa.

Tällainen kunniakäynti kuuluu perinteisesti Sakkola-juhlien ohjelmaan.

Tällä kertaa tähän käyntiin liittyy myös Sakkolan Sotainvalidien 45-vuotisjuhla sekä Suvanto-säätiön 40-vuotisjuhla.

Näiden juhlien kunnianosoitukset olisimme mielellämme pitäneet Sakkolan sankarihaudoilla.

Vuosi sitten seison sirenin kukkia kädessäni Sakkolan sankarivainajien lepopaikalla. Siellä, mihin heille oli pyhitetty viimeinen leposija.

Alueella oli hiljaista ja näennäisesti rauhallista, mutta rinnassa oli ahdistava tunne, sillä olimmekaan menneet paikalle, johon meillä ei olisi ollut lupa mennä. Oli järkyttävää seisoa siinä kumartuneena kunniottamaan niiden miesten muistoa, joiden

rohkeus, urhoollisuus ja Isänmaan rakkaus pelasti meille itsenäisyyden ja vapaan maan.

Tällä paikalla voimme näin ajatussissamme olla heidän kummuillaan, kummuilla joita ei enään ole olemassakaan, muuta kuin muistoissamme, sillä paikalla kasvaa nykyisin sankka metsä, joka ei millään tavalla osoita, että alueella olisi joskus ollut sankarivainajien pyhä lepopaikka.

Laskin kukat pensaikkoon, sinne heinien sekaan, tulivathan ne kumminkin samalle alueelle, jossa tiesimme sankarivainajamme lepäävän. Ajattelin hiljaa mielessäni, että emme ole teitä ja teidän tekojanne unohtaneet, vaikka emme olekaan voineet käydä täällä teille sanomassa: — Teitä saamme kiittää siitä, että meillä on hyvä itsenäinen Isänmaa, jossa voimme itse määrätä asioistamme ja tekemisistämme. Levätäkää rauhassa!

Matti Karonen

Putkiliike
P Nuora Ky
37560 KULJU
puh. 676 100

VEIKKO SOKURA
Erikois-
hammasteknikko
TAMPERE
Mäkipäänkatu 39—41 II kerros
Puh. 556615

Metsäpirtin kirkon ovenkahva

Kirkon kahva, muisto menneen ajan!
Kirkon kahva, tuotu takaa rajan,
luota Metsäpirtin Kirkonmäen.
— Käden jäljet tuntee kirkkoväen.

Sunnuntaisin kirkkoon saapui kansa.
Ovenriipa tarttui mietteissäänsä.
Soivat urut, virsi voimistui.
Sana sattui tutun turvan antoi,
juhlan jälkeen arjen työssä kantoi.

Ihmissieluun rauha laskeutui.

— — — — —
Sota syttyi, paljon meiltä vei.
Metsäpirtti meni, kirkko paloi.
— Kirkon kahva tuhoutunut ei.

Kirkon kahvan hävitä ei suotu.
Merkki vakuuttava siinä on.

Vuosikymmenien jälkeen tuotu:
Sana kestää, sama Vapahtaja
yhä meille armon oven avaa.
Tarttua saa tähän turvaan vahvaan,
niinkuin ennen kirkon ovenkahvaan.

Elsa Tuokko

Runo on lausuttu Metsäpirtti-juhlassa 5. 7. 1987 Seinäjoella. Metsäpirtin kirkon ovenkahva löytyi Metsäpirtin takaisin valtauksen jälkeen 2. 9. 1941 Metsäpirtin kirkon raunioilta perustuksen viereltä.

Metsäpirtin kirkon ovenkahva on säilytettävänä Laitilan kirkkoherran virastossa ja siihen on teetetty tamininen alusta, jossa on tiedot löytäjästä, löytöajasta ja lahjoitusmerkintä.

Ylistä sielu Herraa!

Oli kevät.
Oli ihana kevät.
Oli kesä.
Oli ihana kesä.
Oli kuumat aurinkopäivät.
Oli kuumat kuutamoyöt.
Tuoksui kukat,
lauloi linnut
ja sirkat siritteli.
Järven aallot kuin
timantti
loistivat auringossa,
loistivat kuutamossa.

Tuulen nukkuessa
peilikuvia rannat
heijastivat!
Kauneutta,
paljon kauneutta!
Luojan käten
ihmetöitä on
lahjana ihmisillä.
Psalmilaulajan tavoin
kaikkea tahdon ylistää
ja kiittää, kiittää
loputtomasti.

Klaudia

EDULLISESTI

- Kehystykset
- Taiteilijatarvikkeet
- Lahjatavarat
- Valokuvakehykset
- Kuvapalvelu
- Kamerate

Passikuvat HETI!

Ota osoitteeksi palveleva

**KEHYS- JA
LAHJAPISTE**

T:mi Valio Rauhala

Puutarhakatu 23

TAMPERE

Puh. (931) 128 575

- Passikuvat heti — otamme myös valokopiot
- Nopea filminkehityspalvelu, jopa tunnissa
- Laaja tarvevalikoima: Kamerate, projektorit, filmit, kehykset
- Valokuvaaja tilattavissa eri tilaisuuksiin, studiokuvauksia

Lempäälän Kuva ja Tarvike

om. Tapio Kuisma, Sirvalahti P. 751 659

Tässä vielä muististani löytyneitä jutun juuria.

Elän usein muistoissani sitä aikaa kun olimme tätini Martan kanssa pieniä tyttöjä.

Kun kotoa karkasimme toistaloon, oli joka kerta yli mentävä syvä välion. Meidän täytyi ensin laskeutua ojan pohjalle ja sitten kampia toiselta puolelta ylös. Meidän Mamma taas katseli jalan jäljistä minne päin olimme lähteneet. Kesällä kun olimme avojaloin niin meidän harallaan olivat varpaamme osoittivat suunnan. Mamma oli hätäinen ja huolissaan meistä, liian hätäinen, sillä menim-mehän vain Emel-tätiä ja Tahvo-setää katsomaan. Emel-täti kysyi joka kerran: — Taasko karkasitte Mammalta? Emme puhuneet mitään. Tahvo-setään me turvasimme, hän oli aina puolellamme ja sanoikin: — Eihän tytöt karkaa, vaan tulevat naapuriin kun arvelivat, että heitä odotetaan. Huokasin kevyesti Tahvo-sedälle. Kyllä he, täti ja setä molemmat olivat meistä hyviä, melkein yhtähyviä kuin meidän oma Mamma!

Mamma ja Emel-täti olivatkin sisaruksia Suokkaan talosta. Toistalossa oli palveluksessa Haikosen Ida. Hän oli niin hetas ja mukava meille, puheli kanssamme kaikista asioista, kuten lehmistä, sioista, hevosista, kissoista ja kanoista.

Ida oli hyvä työhminen. Muistan erittäin hyvin erään tapauksen. Käytiin syömään. Ville-setä istui kissa vierellään omalla paikallaan. Tahvo-setä omalla ja Emel-täti hänen vierellään. Emo, joka oli Ville- ja Tahvo-sedän äiti istui aina pöydän päässä ja Ida toisessa päässä. Ida pääsi siitä mukavasti hakemaan jos jotain tarvittiin aterian aikana.

Heillä oli silloin kaalikeitto ruokana, jonka Ida oli suonut pöytänsä. Rasvainen kaalikeitto ei höyryä tuli-

senakaan. Tahvo-setä sanoi Idalle: — Onks tätä kaalikeittoa yhtään varistettu, ko se ei höyryy?. Ida otti lusikansa ja sanoi samalla: — Kyl mie sitä varistin kiehumissie asti. Pisti lusikkansa keittoon ja suuhunsa.

Shän meinasi suun polttaa. Ida käkästeli, joilloin Ville-setä sanomaan: — Vel-mies, ko heä meinaa toisen suun polttoa kokonoan.

Ida Haikonen

Kyllähän Tahvo-setä tiesi, että keitto oli tulista. Siinä sitten hiljaisina jatkettiin syöntiä. Joskus sattui leikkimielessä tällaistaikin.

Toistaloon otettiin toinen Ida (Lepänen). Hän oli keskenkasvuinen tyttö ja Emel-tädin kummityttö. Hänestä tuli meille mieluinen kaveri, niin paimenessa kuin muutenkin. Idasta varttui vankka ihminen ja hänen iloinen naurunsa kuului kauas.

Edellä kertamani muistot ovat silta ajalta kun olimme Ylämäellä syntymäkodissani.

Emel-täti ja Tahvo-setä saivat aikaan omia lapsenlapsiaan hellittäväksi ja hoidettavaksi.

Asumme Alamäellä, usein kävin toistalossa ja joskus jäin Idan kans-

sa aittaan nukkumaan. Kerran joulun alla menin heille. Ida nukkui vielä yöt aitassa paksujen vällyjen alla, tahtoi minuakin, mutta en halunnut jäädä. Ida on useasti ollut valoisana muistona mielessäni. Tiedän, että hän on päässyt perille sinne, minne me olemme vielä matkalla.

Emel-täti kävi usein meillä Alamäellä, sanoi aina: — Läksin teitä katsomaan kun tuli niin ikävä. Usein hänellä oli kainalossaan kolme kilon ruisleipä, lämpimäinen, niinkuin siellä oli tapana tuoda lämpimäisiä. Kiitos näistä muistoista. Jos ei olisi valoisia muistoja, mitähän olisi elämä näin vanhuuden päivinä? Kysyn vaan!

Kun lähdin kotikylästäni Kiviniemestä, niin haastoin sutjakasta Karjalankannaksen murretta. Pohjois-Karjalaan kun jouduin, siellä murre oli Savon ja Karjalan murteen sekoitusta, leveää, johtuen Savon murteesta. Minä haastelin lyhytsanaista, liukasta murretta, niinkuin he sanoivat. Mielellään kuuntelivat murrettani.

Sukunimeni (Koiranen) siellä aiheutti monenlaisia ajatuksia. Kirjoittelin ahkerasti kirjeitä ja sain myös kirjeitä, joissa komeasti luki: Aura Koiranen. Postineidit kertoivat, että heille tuli mieleen sellainen pieni koiranpentu (siis pikku koiranen).

Minua hämmensi kovasti nimeni saama huomio. Tulen araksi, jos piti esittää nimeni. Sanoinkin aina niin hiljaa, ettei siitä saanut selvää. Eikä sekään auttanut aina. Oli henkilöitä jotka ehdottomasti halusivat myös kuulla mitä sanoin. Se oli minusta ikävää, mutta kaikkeen tottuu. Itse ajattelin, että sukunimeni joskus muuttuu automaattisesti.

Vähästäkin saattaa ihminen olla jopa onnellinen niinkuin siitäkin, että olin jo niin aikuinen ihminen, ettei minua sopinut sanoa pikku pikkiksi.

Ystäväin ja tuttavain joukossa olin aina Pikkuinen, en muuta nimeä kuullutkaan ja sen hyväksyin mielihyvin.

Muutin aikanaan Satakuntaan,

Sakkolan Viskarien suku

Sakkolan Viskarien sukututkimus on aloitettu jo ennen viime sotia ja on nyt saatu päätökseen.

Ensimmäisiä Sakkolan kirkonkirjoja aloitettiin tehdä vuonna 1735 Henrik Linneliuksen ollessa Sakkolan kirkkoherrana. Ensimmäiseen kirjaan viety Jacob Wiskar oli silloin ainoa Viskari mikä tiedettiin olevan Sakkolassa, joten hän oli nykyisten tietojemme mukaan vanhin kirjoihin merkitty sukumme kantaisä Sakkolassa.

Karjalan Liiton sukututkija maisteri Heljä Pullin tutkimuksen mukaan on selvinnyt vielä yksi vanhempi sukupolvi Viskaria Sakkolassa. Jääskestä muuttanut Erich Viskari, henkikirjoilla v. 1685—1696 Sakkolassa.

Veroluetteloiden mukaan sekä henkikirjoissa mainitaan:

Sakkolan Viskarit 1600-luvun lopulla ja 1700-luvun alussa.

Tyrväälle, niin siellä ei nimeni tuottanut mitään ikävää. Siellä kun ei kaikilla ihmisillä ollut edes omaa sukunimeä, vaan kulkivat talon nimellä. Olin ylpeä omasta mielestäni, kun minulla oli sentään oma ja hyvä sakkolalainen nimi.

Tyrväällä ollessani sukunimeni muuttuikin niin tavalliseksi koko Suomea kattavaksi nimeksi: Lahtinen.

Tällä nimellä olen kulkenut Uudellamaalla, Varsinais-Suomessa, Pohjanmaalla ja nyt Keski-Suomessa, josta Lahtisen Väinön sukujuuret ovat lähtöisin.

En yhtään ihmettele, että jotkut muuttavat sukunimensä sopivaan muotoon. Ei juuriaan tarvitse silti unohtaa.

Tässä tällainen tarina muistoissani, ensi kerralla toisen lainen.

Aura Lahtinen

Purpua 1987. Viskarin suvun asuinpaikkoja.

Yrjö Viskari
(Jören Wiskar)
Henkikirjoissa 1685—96
Merkitty aluksi Haparaisiin,
v:sta 1690 Purpuaan
Ei tietoa jälkeläisistä.

Eerikki Viskari
(Erich Wiskar)
Henkikirjoissa 1685—96
Merkitty Haparaisiin v. 1696
Jaakko Eerikinpoika Viskari
1690—1750

V:n 1724 henkikirjassa seuraavat tiedot:
Haparainen: Jaakko Viskari 62 v
vaimo Maria Ristontytär 42 v
p. Markus 15 v
p. Jooseppi 10 v
tr. Maria 3 v

Pärttyli Viskari
(Bertill Wiskar)
Henkikirjoissa 1685—96
Merkitty Haparaisiin v. 1696
Sipi (Sigfred)
Pärttylinpoika Viskari
1724 Haparainen
Sipi Viskari 72

vaimo Katri Simontytär 32
tr. Anna 7
1727 Haparainen Nallinmäellä
Risto (Christer)
Pärttylinpoika Viskari
1724 Haparainen:
Risto Viskari 52
vaimo Helena Laurintytär 42
1727 Haparainen Tynninmäellä
Henkikirjoissa 1731—37 isäntänä
Martti Viskari (Riston poika)

Mistä Yrjö, Eerikki ja Pärttyli Viskari tulivat Sakkolaan?

Tähän kysymykseen eivät asiakirjat ole antaneet selkeää vastausta. Joitakin johtolankoja on kuitenkin löydetty ja ne antavat aiheen olettaa, että suku olisi lähtöisin Vuoksen yläjuoksulta Jääsken Hännikkälänniemestä. Siellä mainitaan henkikirjoissa 1679 ja 1682 Tuomas Niilonpoika Viskari vaimoineen ja samassa talossa Pärttyli Niilonpoika vaimoineen. (Kirkonkirjoissa Jääski, kuolleet 1688, vihityt 1682).

Tuomiokirjakortistossa on Jääsken käräjiltä 1640 merkintä Pärttyli Vis-

karin autioviljelyksestä Hännikkälänniemestä (Bertill Wiskaris ödes bruk i Hännikkälä Niemi).

Suhteellisen harvinainen etunimi Pärttyli voi viitata Hännikkälän niemeen ja Haparaisten Viskarien sukulaisuuteen, mutta täysin varma todiste se ei ole.

Asiakirjoista ei selviä mitä sukua Yrjö, Eerikki ja Pärttyli Viskari olivat toisilleen: he saattaisivat olla veljeksiä tai jotkut veljeksiä ja serkukisia. Jotain sukua he epäilemättä olivat:

Näyttää siltä, että Purpuan tila olisi alunperin kuulunut ainakin Yrjö Viskarille. Kaikki kolme olivat aluksi Haparaisten tilan talonpoikia: tila kuului ainakin v. 1685 parooni Billinghausenille, mutta siirtyi sitten kruunulle v. 1687.

Sukunimi esiintyy jo vanhimmissa Jääsken maakirjoissa (Nils Viskarin 1543. M. Wiskare 1554 fiskar Nicco 1669)

Tuomiokirjakortistossa nimeä esiintyy lisäksi Ruokolahdella, Joutsenossa ja Taipalsaarella.

Myöskin Kustaa Viikunan toimitamassa Suomalaisessa Nimikirjassa sukunimi Viskari esiintyy seuraavasti:

Nic viskarij 1545 eli Nico fiskar 1554 Jääski peder fiskare 1541 Viipuri Jacob fiskiare, 1581 Lassa Hanss Viskarin 1616 Käkisalme ja Taipalsaari. Se esiintyy v-alkuisena myös Pohjois-Pohjanmaalla Johan Wiskärinen 1665 Liminka.

Messukylässä mainitaan Hintsa Kalamies 1405 ja hen fiskiare 1558. Jon Fiskiare 1556 Raumalla Matz fiskiare 1571 Pohjassa Carll Fiskiare 1650 Oulunsuussa Berthell Fiskiare 1633 Turussa Lars Fiskiare 1644 Helsingissä Simon Vijskari

Vesilahdella on Viskarin talo ollut jo 1540.

Mikä sitten on saanut liikkeelle väestön muuton 1600 luvulla?

Professori Veijo Saloheimo on tut-

kinut Käkisalmen läänin muuttoliikettä 1600 luvulta.

Läänin värikkäässä historiassa lie-nee 1600-luku dramaattisin. Stolbovan rauha 1617 päätti rajavainojen ajan, valtakunnan raja siirtyi länsipuolelta itäreunalle, ja Ruotsista tuli uusi esivalta, myös Sakkolaan, sillä Käkisalmen lääni tuli Ruotsin halltuun.

Poliittinen muutos aiheutti ankaran murroksen, sillä kysymys ei ollut vain valtiollisesta vaan myös kulttuurirajasta: Murroksen keskellä pa-

majuri Toivo Wiskari, syntyisin Vilakkalasta. Hän teki merkittävän työn tutkimuksen avulla ja laati myös sukutaulun.

Viskarin sukuseura perustettiin v. 1969 lokakuun 4 päivänä Orivedellä. Ensimmäiseksi suvun esimieheksi valittiin Toivo Wiskari Tampereelta. Hän toimi suvun esimiehenä 1969—1973. Seuraavana esimiehenä toimi Teuvo Viskari Orivedeltä 1973—1979. Kolmantena esimiehenä toimi Raimo Viskari Helsingistä 1980—1985. Neljänneksi esimieheksi valittiin Heimo

Viskarin suvun asuinpaikkoja Vilakkalassa. Valokuvattu 3. 7. 1987.

keni väestöä pääosiltaan Venäjälle ja vain osa väestöä jäi entisille asuin-joilleen.

Länneästä muutti uutta luterilaista väestöä tilalle. Tämän 1600 luvun muuttoliikkeen seurauksena on usean Sakkolalaisen suvun kantaisät tulleet Sakkolaan.

Myöskin Viskarin suvun jäsenten saapuminen Sakkolaan ajoittuu tähän 1600 luvun alkuun.

Sukututkimukset ovat nykyään suosittuja, ihmiset haluavat tietoja juuristaan. Karjalan Liitto on myös aloittanut toiminnan sukututkimuksen auttamiseksi Karjalais-suvuille.

Viskarin suvun sukututkimuksen on aloittanut ylioppilas Aleksanteri Viskari Metsäpirtistä jo ennen sotia. Hänen kuoltuaan tutkimusta jatkoi

Viskari Orivedeltä 1985.

Sukuseuralle on tehty säännöt ja sukukokous pidetään joka toinen vuosi esimiehen määräämällä paikakunnalla.

Sukuseura on lähtenyt ennakkoluulottomasti keräämään tutkimustuloksia talteen. Tänä vuonna saadaan kaikki suvun jäsenet tietokone-rekisteriin v. 1600 luvulta 1987 luvulle.

Viskarin sukuseuraan kuuluu 14 sukuhaaraa ja sukua on tutkittu ja tietoja tallennettu vain miespuolisten sukuhaarojen kohdalta.

Tietokonerekisteriin on saatu kerättyä toistatuhatta nimeä ja nyt elossa olevia suvun jäseniä on tallennettu n. 340 henkilöä.

Sukututkimuksen mukaan kaikki

Meeri Weisel muistelee III

Johtajaopettaja oli hyvin rauhallinen ja etevä opettaja, nainen. Hänelä oli kerran 68 päivän oppilasluokka. Keväällä lähti linja-autollinen oppilaita oppikoulun sisäänpääsytuskinnolle. Kaikki pääsivät.

Pari tyttöä oli loilotellut sopimattomasti laulua. Johtajaopettaja jätti kahdeksi tunniksi arestiin. Toisen veli odotti. Sanoi toisena päivänä, ettei uskalla odottaa. Mitä kotona sanoivat viipymisestä. Tyttö alkoi hieroa silmiään. Opettaja kysyi: — Mikä sinulla on? Tyttö sanoi roskan olevan silmässä. Opettaja sanoi: — Mene kotiin ja käy Anna-Marialla otattamassa roska pois!

Sakkolan, Metsäpirtin, Pyhäjärven, Räisälän, Vuoksen osin Käkisalmen Viskarit kuuluvat samaan sukuun.

Viskarin suku on siirtynyt muiden Karjalaisten tapaan sotien 1939—1944 takia vuosisatoja asutuilta seuduilta uusille asuinsijoilleen.

Suurin osa on sijoittunut Tampereen ympäristöön, Tampereelle, Helsinkiin ja Etelä-Suomeen.

Perinteellinen maanviljelijän ammatti on muuttunut usean kohdalta hyvin laaja-alaiseksi ammattiryhmittymäksi.

Edelliset suvun esimiehet ovat tehneet merkittävän ja suuren työn sukumme historiaa selvitellessään.

Viskarin suku on selvinnyt hyvin vuosisatojen saatossa tapahtuneet elämän muutokset, sodat, lahjoitusmaa-ajan kirot ja on tällä hetkellä erittäin elinvoimainen sukuhaara.

Yksityiskohtia sukumme vaiheista saanemme tiedoittaa pitäjän lehdesämme Suvannon-Seudussa aika ajoittain myöhemmin.

Kyllä saatte! (toim. huom.)

Heimo Viskari

Vuonna 1934 syksyllä perustimme voimistelija- ja urheiluseura "ISKUN". Miesopettaja valittiin puheenjohtajaksi. Hän meni pian naimisiin. Sitten tuli puheenjohtajaksi Eino Valttonen. Rahastonhoitajana oli Eino K. Pari Einoa oli järjestysmiehinä. Sihteerinä olin minä. Pidimme iltamia, hiihtokilpailuja ja kesäurheilukilpailuja. Osanottajia oli runsaasti. Varuskunnasta tuli kilpailuihin osanottajia. Laitoimme urheilukentän ja lavan, jossa pidettiin tansseja.

Vuoden 1938 syyskuussa olimme kaikki ulkona välitunnilla. Kunkin opettajan oppilaat olivat omalla alueellaan. Yhtäkkiä lensi viisi naapurimaan konetta koulun päällä. Kiersivät sen ja palasivat omalle puolelle. Menin kiireesti asuntooni. Katsoin käsilaukustani, riittävätkö rahani junalippuun Kuopioon? Eräs vääpeli sanoi kerran, että sodan syttyessä heidän perheilleen on varatut evakoispaikat. Siviilit saavat mennä minne haluavat ja ehtivät!

Eräänä sunnuntaiaamuna tulivat asuntooni kapteenin lapset Rauni ja Pertti näyttämään Raunin kaunistaa koiraa. Tarjosin lapsille mehua ja pikkuleipiä. Lapset huomauttivat, että Astakin tarvitseisi jotain. Annoin heille täyden pahvilaatikollisen viipalepiparkakkuja. Kehoitin siitä antamaan Astalle. Kun menin ulos oli nurmikolla piparkakut ja laatikko tyhjänä. Ei koiralle pidä antaa maustettua ruokaa niin paljon, huomauttin. Otin piparkakut ja vein ne sian ämpäriin.

Eevertti kirjoitti vielä viidennellä luokalla Eevertti Einarri.

Kun Eevertti oli ilmavalvonnassa lottien kanssa, tuli sinne kenraali tarkastukselle. Kenraali kysyi Eevertin hommia. Eevertti sanoi olevansa tie- miehenä ilmavoimissa. Eevertti oli ikäänsä verrattuna hyvin pieni.

Ylimpiä luokkia varten oli rakennettu villikelkka heidän leikkipaikalleen. Toiset luokat eivät menneet sinne, koska se ei ollut heidän oleskelupaikkansa. Oppilaat olivat tottelevaisia. Omilta leikkipaikoiltaan vain katselivat. Keijo, tuo aina hymyilevä poika, tuli eräänä aamuna kouluun. Laittoi pöydälle paketin ja sanoi: — En ole tuonut opettajalle pitkään aikaan mitään. Tässä on opettajalle iloista asiaa. Siinä oli puoli metriä punaista satiinia.

Eevertti toi kissanpennun kouluun. Se naukui koko päivän. Kielsin tuomasta pieniä elukoita kouluun.

Kerran tuli illalla asuntooni kersantti tiedustellen poikaansa. Aarno oli sanonut heillä olevan koiran penikoita. Markku oli lähtenyt niitä katsomaan. Isäntä haki Markun kotiin. Tuli matkaa viisi kilometriä.

Niilo Oskari virkkasi toisella luokalla ollessaan tunnissa lapasen. Sitä ei tee moni aikuinenkaan. Samana talvena ompeli sarkahousut itselleen koneella.

Mummonsa toi ensimmäisen luokan Ellin pyytämään opettajalta anteeksi, kun oli ottanut toiselta tytöltä kaarnaveneen. Sellaista ei jokainen mummu tee.

Olin kaksi vuotta väliaikaisena. Sitten virka tuli koevuosille auki. Hain. Johtokunta valitsi minut. Tarkastaja ei vahvistanut vaalia. Johtokunta sanoi, etteivät miehet peru sanojaan. Asia meni kouluhallitukseen. Kouluhallitus vahvisti vaalin. Johtokunta perusteli vaaliaan, valitessaan soveliaimman.

Siellä oli kerran erään opettajan mies yrittänyt lyödä lapiolla päähän johtajaopettajaa. Toiset ehti apuun. Tarkastaja olisi halunnut opettajaksi alakansakoulunopettajan. Hänelä oli ehdotus. Johtokunta piti päänsä. Kun oli sodan sähköä ilmassa, hain paikan Hämeestä.

Sakkola-Seuran kuulumisia

Sakkola-Seuran jäsenet eri puolilta Suomea ovat olleet aktiivisesti mukana seuran yhteisillä riennoilla erilaisissa tilaisuuksissa monilla paikkakunnilla. Seura ei siis ole Helsingin Sakkolaseura. Jäsenet mm. Espoosta, Helsingistä, Vantaalta, Sipooosta, Nurmijärveltä, Vihdistä, Orivedeltä, Vaalasta ym. ym. ovat osallistuneet tapaamisiin, kulkien Kerimäellä, Kesälahdella, Saaressa, Ruokolahdella, Jyväskylässä, Tampereella, Helsingissä, kuka missäkin Sakkolayhteyksis-

Jenni Kautonen pianosoolonsa soitettuaan.

sä. Tilaisuuksien luonteet ovat myös olleet moninaiset: vuosikokousta, 25-vuotisjuhlaa, saunailtaa, karjalaisten suurjuhlaa, linja-autoretkeä, kirkkomatkaa, pitäjäjuhlaa ja syntymäpäiväjuhlia. On ollut yhteistoimintaa tai tervehdysten vaihtoa muiden karjalaisseurojen kanssa; esim. entisten naapuripitäjien — Pyhäjärven, Räisälän, Raudun, Metsäpirtin ja Valkjärven — pitäjaseurojen kanssa. On osallistuttu myyjäisiin muiden karja-

laisseurojen kanssa. Ostajia on ollut oikein mukavasti, eihän se kauppa muuten kannattaisikaan. Emäntämme — Maj-Lis Stenbäck, Alli Ollikainen, Siiri Serri — muiden auttamina, ovat tehneet yhteisistä tilaisuuksistamme nautittavampia hyvillä pöydän antimillaan.

25-vuotisjuhlat 25. 4.

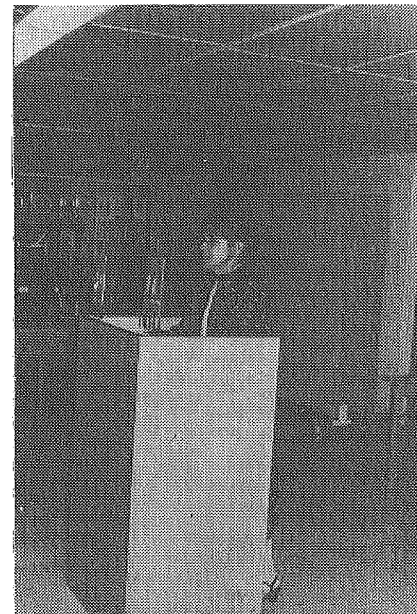
Salin täysi sakkolalaisia ja onnittelevia naapuripitäjäseurojen edustajia oli kokoontunut tuolloin Karjalatalon Yläsaliin. Juhlapuheen, tai paremminkin juhlaesitelmän, piti mielenkiintoisesti ekonomi Paavo Koponen, jolta on äskettäin ilmestynyt kirja Laatokka — Karjalan meri. Onnittelijoiden joukossa oli myös toinen mainitsemisen arvoisen kirjan tekijä, nimittäin apul.prof. Veikko Ruoppila, joka ojensi seuralle omistuskirjituksellaan varustetun kirjansa Itä-Kannaksen murresanakirja, jossa suurin osa sanoista on Sakkolasta peräisin, mainioilla virke-esimerkeillä varustettuna.

Ohjelman taiteellisessa osassa olivat esiintyneinä kanttori Antti Kuisma yhteislaulujen säestäjänä ja hänen tyttärentyttärensä Jenni Kautonen pianosooloineen, Anna ja Aija Wiskari isänsä Juha Wiskarin säestämänä, Matti Lemmetty laulamassa Sakari Warsellin säestyksellä, ja Kaija Ryyppö lausujana.

Tunnustuksenosoituksia seuran toiminnassa aktiivisiksi osoittautuneille oli jakamassa Karjalan Liiton hallituksen jäsen Matti Tapionlinna. Hän kiinnitti Karjalan Liiton hopeisen ansiomerkin Eila Aron, Leena Honkasen, Eino Systän ja Martta Vatkan rintapieleen. Pronssisen ansiomerkin saivat Irma Airtto, Antti

Kuisma, Alli Ollikainen, Annikki Purontaa ja Maj-Lis Stenbäck.

Sakkola-Seuran puheenjohtaja Eila Aro jakoi Karjalan Liiton harrastusmerkkejä, jonka saajia olivat Sirkka Jyräs, Vilho Kaikkonen, Sirkka Koponen, Irja Lamppu, Siiri Serri, Maire Systä, Saimi Söder ja Tauno Viskari.

Sakkola-Seuran puheenjohtaja Eila Aro tervehdyspuheen pidossa Sakkola-seuran 25-vuotisjuhlassa.

Juhlissa tuntui elävän karjalainen ja nimenomaan sakkolalainen henki vielä voimakkaana, vaikka jo monet ovatkin vanhuuttaan väsyneet tai peräti matkasauvansa heittäneet. Puheenjohtaja Eila Aro kiinnitti tervehdyspuheessaan huomiota mm. sakkolalaisten muistojen keräämiseen ja tallentamiseen eräinä tärkeimpinä toimintamme muotoina.

Bussiretki Kesälahdelle, Saareen ja Lappeenrantaan

Retkellekutsu kokosi autoon täyslastillisen väkeä, joka tunsikin monella tavalla olevansa ikäänkuin samaa perhettä suuressa tuvassa, linja-auton pehmeillä tuoleilla köllötellessään, jutellessaan ja laulellessaan. Saimme osallistua Hämeestä tulleiden sakkolalaisten kanssa Kesälahden Villalan

Juhlayleisöä Sakkola-Seuran 25-vuotisjuhlassa 25. 4. 1987.

kyläkirkossa toimitettuun jumalanpalvelukseen, ja saimme tutustua jälleen vanhaan Sakkolan kirkon alttaritauluun. Saaren pitäjän hautausmaalla kävimme laskemassa ruusuja runoilija Aleksanteri Aavan haudalle hänen, siis Aleksanteri Kuparisen lasten Toivo Kuparisen ja Aune Ahntaisen sekä muiden omaisten ja tuttavien seurassa. Koska näistä Kesälahden ja Saaren tapauksista on jo nopeampien kirjoittajien selostukset Suvannon Seudun heinäkuun numerossa, en kertaakaan samoja asioita enempää.

Samalla reissulla saimme tutustua Kerimäen kirkkoon, Punkaharjuun, Retrettiin, Koitsanlahden hoviin, Ruokolahden Rantalinnaan, ja Lappeenrannassa sijaitsevaan Etelä-Karjalan museoon, jossa erikoisesti kiinnosti jokaista Viipurin pienoismalli. Matkan varrella poikkeiltiin hyvissä ruokapaikoissa, ajeltiin laivalla Savonlinnaa ympäröivillä vesillä, sekä ihasteltiin kauniita ohitettavia Suomen maisemia. Kaikki olivat erittäin tyytyväisiä retkeen, sen eri kohteisiin ja järjestelyihin majoitukseen ja ruokailuineen. Retkitoimikunta (pj Annikki Purontaa, Markku Naskali ja Kari Lius) ansaitsee suuret kiitokset hyvästä suunnittelusta ja sen toteutuksesta.

* * *

Saunailta Jollaksessa Karjalaisten kesäkodilla 2. 7. oli viihtyisää yhdes-

säoloa saunomisen, uimisen, tarinomisen ja makkaran paistelun merkeissä tsaarinaikaisen huvilan piha-
piirissä.

Juhlista juhliin

Myös Jyväskylässä vietetyt Karjalan Liiton suurjuhlat 12.—14. 6. tu-

Sakkolalaisia tulossa Villalan kyläkirkkoon. Keskellä Pentti Pärssinen, oikealla Esko Kallonen.

levat tässä muistelussa lyhyemmin mainituksi, koska niistä olemme saaneet lukea jo monista lehdistä aikanaan. Näin henkilökohtaisen kokemuksen tasolta on kuitenkin syytä mainita, että tunnettu karjalainen vieraanvaraisuus toimii yhä vielä niin kuin ennenkin. Lähellä juhlapaikko-

ja, vastapäätä Jyväskylän rautatieasemaa asuu Sakkolan Häitermaasta kotoisin oleva pariskunta Eino ja Mirjam Kuisma (Vilpo Alen Eino ja Pensa Pekan Mirjam-tytär). He pitivät meikäläistä kulkumiestä kodissaan yötä, syöttäen ja juottaen, kuin sukulaista vaikka emme sukulaisia olekaan. Tosin samassa kylässä syntyneitä ja juuriltaan voimme jo tuntea yhtä suurta yhteenkuuluvaisuutta kuin sukulaisetkin. Monet naapuruis- ja sukulaisuussuhteet tällaisissa tapaamisissa selkenevät ja pääsevät ikäänkuin uuteen eloon uudelleen. Kiitollisella mielellä näitäkin juhlia muistelee.

Pitäjäjuhlista Tampereella 1.—2. 8. on ollut hyvät selostukset Karjalassa ja Suvannon Seudussa. Sakkola-Seura osallistui niihin yhdellä bussilastillisella ja useammilla yksityisillä kulkuneuvoilla. Juhlista on kuulunut pelkästään hyviä kaikuja ja kertomuksia. Tässä yhteydessä tulee

kuitenkin mieleen sellainen pohdiskeltavaksi tarjottu kysymys, että olisiko pitäjäjuhlille mahdollista järjestää eri kylien tai koulupiirien omia tapaamispaikkoja esim. jonkun koulun luokahuoneisiin juhlapaikan läheisyydessä. Näin ei jäisi entisten naapurien tapaaminen niin sattu-

manvaraiseksi kuin nyt yhdessä suuressa joukossa jää. Tätä voisivat seuraavat pitäjäjuhlien järjestäjät ehkä pohdiskella.

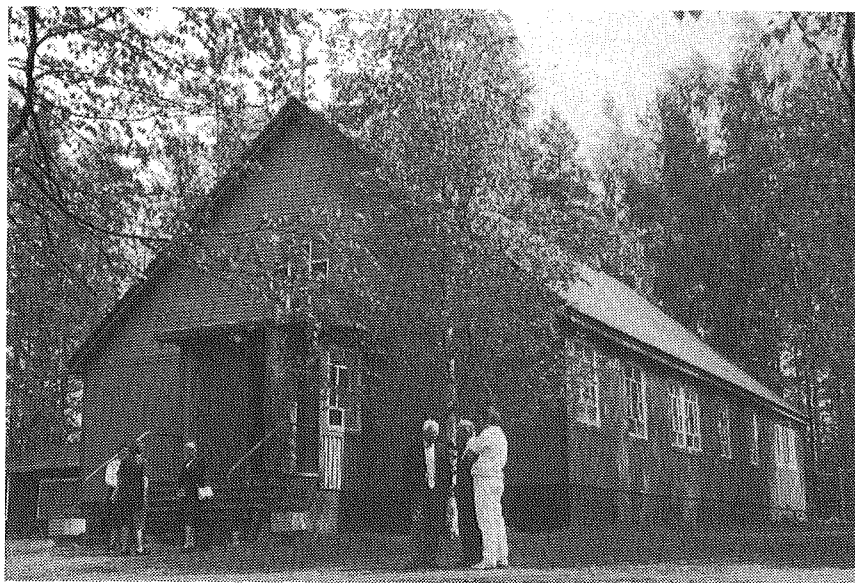
Tietoutta Sakkola-Seurasta

Kuten jo tämän jutun alussa tuli mainittua, Sakkola-Seura EI OLE HELSINGIN Sakkolaseura, vaan sen nimi kaikessa yksinkertaisuudessaan on vain: Sakkola-Seura ry. Tämä on siis kaikille avoin seura asuinpaikasta riippumatta, olkoon jäseneksi tulija missä päin maailmaa tahansa, vaikka Pääsiäissaarilla tai Naurussa. Jäsenmaksukin on naurettava — vain 20 mk vuodessa. Seuran pankkitilille: KOP Hki Kasarmikatu tilin:o 130250-6348 voi kuka hyvänsä maksaa tuon 20 mk ja ilmoittautua siten jäseneksi. Jäsenet saavat säännöllisesti jäsenkirjeitä ja pysyvät siten tietoisina seuran tapahtumista ja yhdessäolon tilaisuuksista. Jäsennyys ei vaadi yhtään mitään, mutta antaa mahdollisuuksia ystävien tapaamisiin, retkiin ja vanhojen muistojen elvytyksiin. Otteita yhdistysten säännöistä:

1 §. ”Seuran tarkoituksena on olla Sakkolasta kotoisin olevien henkilöiden ja heidän jälkeläistensä välisenä yhdyssiteenä, tukea kotiseututyötä ja vaalia perinteitä tallentamalla sakkolalaisia ja karjalaisia muistoja. Tarkoitustaan seura toteuttaa järjestämällä kokouksia, esitelmätilaisuuksia, juhlia, illanviettoja ja retkeilyä. Seura voi ottaa vastaan testamentteja ja lahjoituksia tarkoituksensa tukemiseksi, perustaa ja hoitaa rahastoja sekä muodostaa keskuudestaan harrastuspiirejä ja kerhoja.”

2 §. ”Seuran jäseneksi voi päästä jokainen seuran tarkoituksia harrastava Suomen kansalainen, joka sitoutuu noudattamaan näitä sääntöjä sekä maksamaan jäsenmaksut.”

Jäseneksi ilmoittautuvalta toivotaan myös tavanomaiset henkilötiedot, kuten nimi, syntymäaika ja

Villalan kyläkirKKo Kesälähdellä.

-paikka, postiosoite ja puhelinnumero. Ne mahtuvat vaikka pankkisiirtokortin tyhjään tilaan.

Laitetaan vielä tietoutta myös seuran johtokunnasta, jos jollakin tämän lukijalla heräisi jotain kysyttävää tai kerrottavaa. Sakkola-Seuran puheenjohtaja Eila Aro, osoite Viikkokuja 4 A 3, 02200 Espoo, puhelin (90) 889 402. Varapuheenjohtaja on Aulis Airtto, ja sihteeri Irma Airtto, molempien osoite Suomenlinna B 17 b 4, 00190 Helsinki, puh. (90) 668 294. Rahastonhoitaja on Annikki Purontaa, osoite Josafatinkatu 11 A 22, 00510 Helsinki, puhelin (90) 775 31. Muut johtokunnan jäsenet ovat: Meeri Häkkinen (varaj.), Eka Karppanen, Kari Lius (varaj.), Janne Lopenen, Alli Ollikainen (varaj.), Maj-Lis Stenbäck, Eino Systä, Reino Söder ja Martta Vaska.

* * *

Toivotetaan kaikki vähänkin Sakkolaan vivahtavat tervetulleiksi Sakkola-Seuran jäseniksi, kantaan osaltaan muistojen korsi yhteiseen kekoon. Hyvää elämän jatkoa jokaiselle lukijalle toivottaen

Aulis (Juho Naskalinpoika) Airtto

Pärssisen Konepaja

35500 KORKEAKOSKI PUH. (935) 81204

VALMISTAMME M.M:
TERÄSRAKENTEITA, OVIA JA IKKUNOITA
ALUMIINISIA OVIA JA IKKUNOITA
KORISTETAKOTÖITÄ

Yrjö Nuoran muistolle

Olin saattlemassa nuoruuden ystäväni Yrjö Nuoraa viime matkalleen Toijalan hautausmaalle. Oli muitakin saattajia satapäinen joukko. Siunauksen suoritti teol.maist. Matti Holkeri, puhuen lämpimästi Yrjön elämäntyöstä jolle musiikki oli antanut suurimman sisällyksen, vaikka metallimiehen ammatti oli ollut leipätyönä. Valtaisa kukkalaitteiden paljous kertoi jo siitä kuinka pidetty vainaja oli ollut ystävien parissa.

Kun nuoruusvuosina olimme pitkään kulkeneet samoja polkuja Petäjärven Nuorisoseuran toiminnoissa ja erikoisesti vapaaehtoisen maanpuolustuksen tehtävissä. Olimme pyöräilleet kesäiset nuorten retket ja monin tavoin yhdessä olleet. Samoissa poteroissa ryörimme talvisodan aikana, siksi ystävyys on ollut saumaton.

Yrjö Nuora oli monintavoin erittäin lahjakas ihminen. Synnyinlahjana hän oli saanut musiikin kultaisen lahjan. Hän oli taitava monen instrumentin käytössä. Petäjällä hän harrasti torvimusiikkia Petäjärven soittopejoissa, pianistina hän usein joutui säestämään esiintyjä. Kuoromiehenä sekä kuoronjohtajana hän teki ansiokkaan elämäntyön.

Hänen loputtomasti viljelemänsä hersyvä huumori, joka ei vahingossakaan ketään loukannut, teki hänes-

tä miellyttävän ystävän. Hän oli muutoinkin erittäin lahjakas ja taitava kaikissa toimissaan, oli metallimies mitä monipuolisin, sähkömies, puuseppä ja mitä kaikkea hän taisi-kaan.

Yrjö oli järjestömiehenä. Petäjärven nuorisoseuran johtokunnassa hän toimi pitkään mm. rahastonhoitajana silloin kun minullakin oli tilaisuus olla mukana. Vapaaehtoinen maanpuolustus oli hänelle läheinen, kymmenet kerrat kuljimme Sakkolan sk:n tai Suvannon Alueen, tai Viipurin sk.piirin tehtävissä.

Yrjö oli vaatimattoman ystävällinen ja hänet oli helppo omaksua läheiseksi ystäväksi. Enkä milloinkaan huomannut, että kenelläkään olisi ollut moitteita sanaa hänestä.

Sotien jälkeen hän sijoittautui Toijalaan ja tapasimme vain silloin tällöin. Kaikki tapaamani toijalalaiset kertoivat hänestä pelkkää hyvää.

Meitä on enää vain kourallinen Yrjön ikäluokan petäjärveläisiä. Tunemme menettäneemme joukosta parhaimman pojan. Muistamme lämpimästi yhdessä elettyjä aikoja kotoisessa Karjalassa. Yrjön mukana menee osa karjalaista elämänmenoa parhaimmillaan.

Erään runonsa säkeessä sakkolalainen kirjailija Aleksanteri Aava on sanonut: ”Vaikka kuolen, minun lauluni jäävät soimaan.” Uskon, että Yrjön kohdalla tämä pitänee kirjaimellisesti paikkansa.

Hautaustilaisuudessa esiintyivät mm. Toijalan VPK:n soitto-kunta, Toijalan mieskuoro sekä Yrjön lastenlapset. Ikätoverit ja ystävät toivotavat rauhallista lepoa!

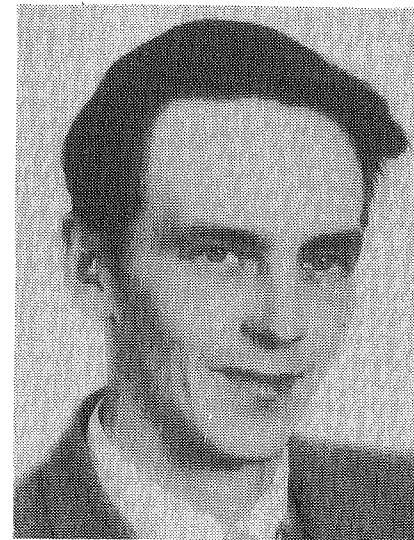
Yrjö Raaska

Yrjö Nuora syntyi 22. 4. 1909 Sakkolan Petäjällä, kuoli 2. 9. 1987 Valkeakosken aluesairaala. Uusi kotipaikkansa talvisodan ajasta alkaen oli Toijalan Pääsiäisaari. Siunaustilaisuus Akaan seurakunnan siunauskappelissa 12. 9. 1987, jonka jälkeen muistotilaisuus seurakuntatalossa.

KUOLLEITA

Toimi Repo syntyi 1. 4. 1901 Sakkolan Kaarnajoella (Paukkula), kuoli 30. 8. 1987 Mäntän sairaalassa pitkällisen sairauden uuvuttamana. Viimeinen kotipaikka oli Vilppulan Kolho. Toimi Repo oli urheiluvaa sukua, hän hiihti ja oli oivallinen voimistelija. Taisteli talvisodassa Er P 6:n mainehikkaassa joukossa kotitankiterillaan. Toimi Repo toimi Suvannon Seudun asiamiehenä aina sairastumiseensa saakka.

Mikko Lopenen syntyi 17. 8. 1909 Sakkolan Arkuntanhuusassa, kuoli 18. 8. 1987 Loimaan aluesairaala. Hänen viimeinen asuinpaikkansa Sakkolassa oli Ojaniemi, jossa viljeli omistamaansa tilaa. Maanviljelijän ammatti jatkui sotien jälkeen Punkalaitumen Koskioissa omin käsin rakennetulla tilalla aina eläkeikään saakka. Vainajan siunaus Punkalaitumen kirkossa 29. 8. 1987. Suremaan jäivät lähinnä poika ja tytär perheineen.

Kalevi Lampu syntyi 19. 3. 1928 Sakkolan Petäjällä, kuoli 20. 8. 1987 Valkeakosken aluesairaala. Viimeinen kotipaikkansa oli Toijala. Siunaustilaisuus Akaan seurakunnan siunauskappelissa 5. 9. 1987, jonka jälkeen muistotilaisuus Akaan srk-talossa.

Kultahääpäivät

Kultahääpäiväänsä viettävät 14. 11. 1987 Laina, o.s. Kuparinen ja Matti Nuora Nokian Joenpohjassa. Heidän kotikylänsä Karjalassa talvisotaan saakka oli Sakkolan Petäjäjärvi.

Helmi Maria Halla - a h o o s Karvonen syntyi 1. 1. 1921 Sakkolan Petäjäjärven Ollikkaisenmäellä, kuoli 30. 7. 1987 Helsingissä. Siunaustilaisuus Janakkalan kirkossa 15. 8. 1987, jonka jälkeen muistotilaisuus Tervakosken seurakuntakeskuksessa. Eino Kyllästäinen syntyi 11. 12. 1923 Sakkolan Volossulassa, kuoli 2. 9. 1987 Lempäälässä. Viimeinen kotipaikkansa oli Lempäälän Kuokkala. Siunaus toimitettu läheisten läsnäollessa.

Erkki Tuokko syntyi 15. 5. 1916 Sakkolan Kaarnaajoella, kuoli 18. 9. 1987 Tampereella. Viimeinen kotipaikka Tampere. Siunaus toimitettu Vatialan pienessä kappelissa 3. 10. 1987.

SUVANNON SEUDUN TILAUSHINTA v. 1988 on 50,— VUOSIKERTA. TILAUKSIA OTTAVAT VASTAAN mm. kaikki POSTITOIMIPAIKAT. Konttoriin lähetetyt tilaukset voi samalla maksaakin postiirtokortilla, kun vain muistaa laittaa lähettäjän osoitteen mukaan.

Sakkolan lapinlahtelaiset ystävineen kyläjuhlassaan 13. 9. 1986 Kanteenmaan Nuorisoseuran talossa Punkalaitumella. Valokuva Pentti Pärssinen.

Sakkola-Seura ry. Jäsenkirje 4/87

PIKKU-JOULU 12. 12. 1987 klo 18.00.

Ajoissa on syytä merkitä kalenteriin mm. pikkujoulun ajankohta, vaikka siitä vielä muistutetaan erillisellä kirjeellä. Tänä vuonna se pidetään Lallukan Taiteilijakodin ravintolassa (Apollonkatu 13), jossa viime vuonna vietetty pikkujoulu muodostui sekä yleisömenestykseksi, että kiitoksen aiheeksi juhlapaikan keskeisen sijainnin ja viihtyisän miljöönsä ansiosta. Sinne mennään 12. 12. 1987 kello 18.00. Tarjoiluksi on kaavailtu joulunainen voileipä tykötärpeineen — edulliseen hintaan.

Oma seuramme osallistuu tänäkin vuonna myyjäisiin, jotka pidetään Karjalatalossa 28. 11. Lahjoituksia arpajaisvoitoiksi ja leivonnaismyyntiin otetaan ilolla vastaan.

On myös ilmestynyt monia uusia lahjaksi sopivia kirjoja. Kaikesta kerrotusta saat ensikäden tietoa osallistumalla näihin tilaisuuksiin.

Parhain terveisin

Sakkola-Seura ry:n
Johtokunta

Perämoottorit Ruohonleikkurit Moottorisahat sekä muut polttomoottorikoneet

Pienkonekorjaamo NUORA-MOTOR

Härmälänkatu 15, TAMPERE
Puhelin 931-654 411

Perämoottorit Ruohonleikkurit Moottorisahat sekä muut polttomoottorikoneet

Onnea 80-vuotiaalle Eino Sarekselle

Rovasti Eino Sares kolmas oikealta.

Sähkösanomaonnittelu on hyvä, mutta liian virallinen. Mieleni rientää Tenkalahteen rehtori Antti Komosen kotiin. Hänhän kutsui koko

luokan kotiinsa. Muistaakseni kerran syys- ja kevätlukukautena. Ne olivat viehättäviä hetkiä. Pöytä oli koreana herkuista ja pääpaino oli keskuste-

luilla.

Olisipa silloin joku ennustanut elämän pituutta, niin luku 80 olisi tunnut saavuttamatta. Ja nyt se on sitten esillä. Mikä ihana lahja kaiken Antajalta.

Mitä kaikkea mahtuukaan noihin vuosiin!? Nopeasti ovat rientäneet, aivankuin salaa häipyneet. Uusi polvi on jo keski-ikässä ja on kuin elämä kuuluisi heille. Me olemme katoavaa historiaa — elettyä, kaukaisten muistojen vaalijoina.

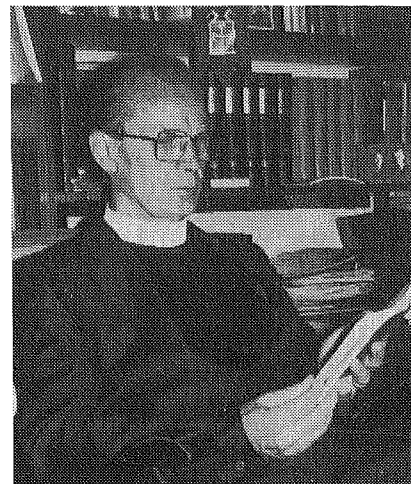
Toivokaamme, että tämä muisto-elämä jatkuisi vielä edelleen ja nyky-aika olisi entisyyden kruununa. Ja voisiko olla onnellinen, jos ei muistoja olisi lainkaan tai menneisyys ei olisi muistamisen arvoista?

Eikö totta? Onnea vaan mukaan runsain mitoin. Me elämme vielä ja siitä kiitos elämälle! Ja sen Antajalle!

Klaudia

Rovasti Tauno Wikström 50-vuotias

Minulla oli tilaisuus käydä Vaalassa, Oulujärven rannalla, onnittelemassa Sakkola-seuran jäsentä, Naskalin sukuun kuuluvaa kirkkoherraa, rovasti Tauno Juhani Wikströmiä, joka täytti 50 vuotta viime elokuun 28

Vaalan kirkkoherra, rovasti Tauno Juhani Wikström 50-vuotissyntymäpäivänään 28. 8. 1987.

päivänä. Hän on haitermaalaisen Albin Naskalin ja Volossulasta olleen vaimonsa Alman, o.s. Makkaran, kuudes lapsi. He asuivat tuolloin Vpl:n Pyhäjärvellä. Jäätyään äidistään orvoksi muutaman viikon ikäisenä ja isänsä joutuessa talvisotaan, hän silloisesta kodistaan Pannusaaresta evakkotielle vietyä joutui Rantasalmen ja Sysmän kautta Helsinkiin Wikströmiä kotiin hoidettavaksi ja kohta sitten myös adoptoiduksi. Helsingissä hän kasvoi, kävi koulun, suoritti ylioppilas- ja teologiset tutkinnot ja vihittiin papiksi.

Hän on ollut mm. vankilapappina, sekä kirkkoherrana Merikarvialla ja Suomenniemellä. Vaalan srk:n kirkkoherrana hän on ollut viimeiset 12 vuotta. Hänellä on vaimonsa Lean kanssa kuusi lasta, kolme tytärtä ja kolme poikaa.

Tauno Wikström ei ole jäänyt su-

vustaan ja perheyhteydestään erilleen, vaan on pitänyt jatkuvasti yhteyttä veljeensä ja sisariinsa sekä muihin verisukulaisiinsa.

Taidemaalauharrastuksensa lisäksi hänellä on varsin vahvaa kuntoa vaativa liikuntaharrastus: maratonjuoksu, ja vielä pidemmän matkan hiihto. Hän on osallistunut useita kertoja Jyväskylässä juostuun Finlandia-maratoniin, ja Oulussa pidettyihin 75 km:n pituisiin Tervahiihtoihin. Nyt ensi loka—marraskuun vaihteessa hän lentää New Yorkiin, osallistuakseen siellä juostavaan suureen kansainväliseen maratonkilpailuun yli 50-vuotiaiden sarjassa. Vaimonsa Lea on hänellä matkaseurana, tukena ja huoltajana.

Heidän lapsensa ovat myös aktiivisia ja monipuolisia liikunnan ja eri urheilulajien harrastajia.

Toivotamme onnea ja kestävyyttä juoksevalle papille ja hänen perheelleen heidän kunkin elämänradallaan, niin maallisissa kuin hengellisissäkin tavoitteissaan.

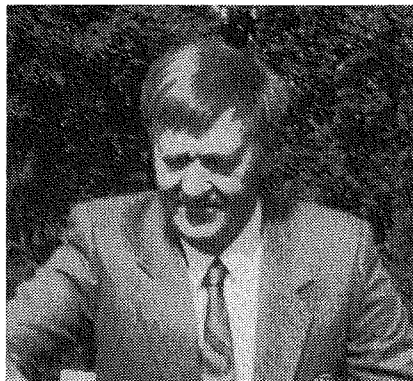
Aulis Airtio

60 vuotta täytti mv. Samppa Viskari Orivedellä

Samppa Viskari on syntynyt elokuun 23 päivänä 1927 Sakkolan Viikkalassa.

Aleksanteri Aava:
Mik' on aikamme aatteista lennokkain,
mikä suurin päivien työstä,
mikä tuojana henkien kauneimpain,
mikä nostavi meitä yöstä?
— Se aate on Mestarin, Herran!
Hän kysyjän vastasi kerran:
"On rauhasi suurin syömmessä,
jos lähimmäistä, kuin itseäs,
sä rakastat saman verran."

Evakkomatkat yhdessä teidän kanssanne matkaten ja kärsien, me päädyimme tänne Orivesi-nimiselle paikkakunnalle Pohjois-Hämeeseen. Kotiseutuna tämä on minulla vain silmissäni. Karjalaisuudesta olemme

saaneet kärsiä viime aikoina... Maksamme vieläkin täällä henkisiä "sotakorvauksia"... Jo vuosikymmenet perinteelliseksi muodostunut SAMPPA-HIIHTO, Suomi cup osahiihto, muutettiin kaupungin hallituksen päätöksellä ORI-hiihdoksi...!

Sydämeni kotiseutu on Sakkola. Maata viljellen kesät, tuote-

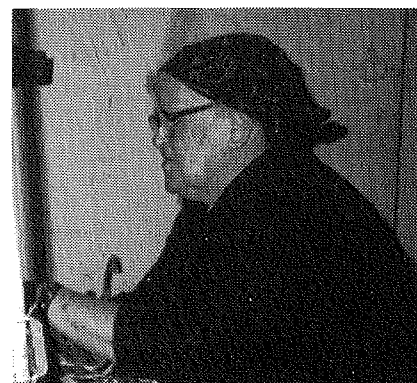
esittelijänä talvet, näin on aikaa vierähtänyt, että kuusi vuosikymmentä tuli täyteen. Hiihtourheilu on antanut sisällön elämälleni. Tuotesittelyt liittyvät suksiin ja suksivoiteisiin.

Ollessani virallisesti Suomen joukkueessa Olympia ja MM-kisoissa voidehuoltotehtävissä eri maissa, niin hyvin suuret hiihtotapahtumat tuli käytyä Suomen joukkueessa. Suomen Hiihtoliiton Liittovaltuustossa sekä SVUL:n Hämeen piirin moninaisissa hiihtotehtävissä tuli oltua mukana yli 20 vuotta. Aktiivisena kilpahiihtäjänä nousin vuonna 1956 mestariluokkaan.

Minulle on myönnetty Suomen Urheilun hopeinen ansiomitali sekä hopeinen ansiomitali kullatuin ristein. Lisäksi on myönnetty Suomen hiihtoliiton kultainen ansiomerkki sekä kultainen plaketti.

Nykyisin Suvanto-säätiön toiminta on lähellä sydäntäni. Sakkolan kaipuussa eläen, siihen liittyvine tavoitein ja toivein on hyvä elää ja vaeltaa!

90 VUOTTA täytti 12. 9. 1987 opettaja Siiri Räsänen, o.s. Liimatainen, Helsingissä. Hän toimi opettajana Petäjäjärven Emäntäkoulussa. Hän on avustanut kirjoituksiltaan Suvannon Seutua.

80 VUOTTA täytti 29. 7. 1987 Rauha Pitkänen, o.s. Ruottunen, Lempäälän Sirvanlahdessa.

Hän on syntynyt Sakkolan Haparaisissa maanviljelijän tyttärenä. Aviomies löytyi samasta kylästä, joten hänen kotikylänsä oli Haparainen.

Vuosia täyttäneitä

Evakkotaival oli pitkä ja mutkikas, kunnes päättyi Lempäälään, ensin Kuljuun ja sieltä siirtyi eläkepäiviään viettämään Lempäälän Kirkonkylään.

Kuten kuvakin osoittaa hänen harastuksenaan on ollut käsityöt.

Hän omaa kunnioitettavan uskonnollisen vakaumuksen, josta on saanut lohtua ja tukea elämän vaikeina hetkinään.

Merkipäiväänsä hän vietti lähipien omaisten ja ystävien seurassa. Yhdymme myöhästyneisiin onnitteeluihin! Onnea ja Korkeimman siunausta!

80 VUOTTA täytti 12. 8. 1987 Emma Pärssinen, o.s. Naskali, Punkalaitumella. Hänen entinen kotikylänsä oli Sakkolan Lapinlahti.

70 VUOTTA täytti 30. 8. 1987 Eino Viskari Lempäälässä. Hänen kotikylänsä Karjalassa oli Sakkolan Purpua. Eino Viskari on Suvannon Seudun asiamies.

70 VUOTTA täytti 29. 9. 1987 Anni Lahhti, o.s. Pärssinen, Ikaalissa. Hänen entinen kotikylänsä oli Sakkolan Lapinlahti.

75 VUOTTA täytti 29. 9. 1987 Kaino Johannes Rytty Vesilahden Laukon kylässä. Hän on syntynyt Sakkolan Hovinkylässä, jossa asui talvisotaan saakka.

Vesilahden Laukkoon hän muutti 1946 ja on tänne rakentanut itselleen jo toisen uuden aikaisen omakotitalon, jossa viettää eläkepäiviään.

Jo Sakkolassa hän oli mukana Evankeliumiyhdistyksen työssä, joka on myös jatkunut täällä Vesilahdessa. Vesilahdella hän on kuulunut kunnanvaltuustoon ja kirkkovaltuustoon sekä toiminut Asutusliiton piirin pj:nä pari vuosikymmentä. Hän on myös edelleen toimivan Hovinkylän kirjastoseuran puheenjohtaja.

75 VUOTTA täytti 4. 10. 1987 Väinö Kekki Lempäälässä. Maanviljelys on ollut hänen ammatinsa Sakkolan Haparaisissa sekä Lempäälän Kuljussa, josta muutti

nykyiseen asuntoonsa Lempäälän keskustaan n. 10 vuotta sitten.

Nuorisoseuratyö ja karjalaseura-toiminta ovat vuosikymmenet kuuluneet hänen harrastuspiiriinsä. Myös näytteleminen ja työnäytökset on kuuluneet hänen harrastuksiinsa.

Suvannon Seudun asiamies hän on ollut koko lehden ilmestymisajan, yli 30 vuotta.

70 VUOTTA täytti 10. 8. 1987 Lauri Sääksjärvi Helsingissä. Hänen kotikylänsä Sakkolassa oli Petäjäjärvi.

Talvisodan hän alkoi Raudun Maanselältä JP 4 joukoissa ja samoissa maisemissa alkoi myös toimittajan talvisota. Jatkosodassa saimme

Tuulosjoen rintamalla molemmat "selkäämme" ja yhdessä vietimme toista viikkoa kenttäsairaalaan ja samassa sairasjunassa tulimme Tampereen Kaupin sairaalaan, jonka alaulassa hänet siellä viimeksi näin, kumpikin paripotilaina. Tämän jälkeen näin hänet kapteenin arvoisena vasta jatkosodan loppupuolella jossain rautatie-asemalla. Sodan jälkeen hän oli toimessa puolustusministeriössä. On ollut mukana Sakkolaseuran toiminnoissa Helsingissä. Myöhästyneet onnittelet!

60 VUOTTA täytti 8. 7. 1987 Reino Meskanen Helsingissä. Hän on syntynyt Sakkolan Haparaisissa, joka oli myös hänen viimeinen kotikylänsä Sakkolassa.

Sakkolan Kirkonkylän Nuorisoseuran ja Sakkolan Sotainvalidi- ja veteraanikerhojen yhteistä

PIKKUJOULUA

vietetään Tampereella UKK-instituutissa
lauantaina joulukuun 19. pnä -87 klo 13.

Tilaisuus aloitetaan PIKKUJOULULOUNAALLA, minkä jälkeen jatketaan ohjelman ja seurustelun merkeissä. Osakulujen peittämiseksi osanottomaksu, johon sisältyy lounas kinkkuineen ja laatikoineen, on aikuisilta 25 mk ja lapsilta 10 mk. Tervetuloa!

Sakkolan Kirkonkylän
Nuorisoseura

Sakkolan Sotainvalidi- ja
veteraanikerhot

Sulo Äijön 80-vuotisjuhla

Lauantai 5 elokuuta alkoi lämpimin kesäsatein. Luomakunta virkistyi, puhdistui, varautuen suureen juhlaan. Sakkolan hymysuinen vanhus Sulo Äijö täytti 80 vuotta jo 15. 7. 1987. Vietti juhliaan Suomessa syntymä- ja kotiseutunsa raunioilla Sakkolan Lohijoella. Nyt oli jo palannut viiden viikon matkaltaan Kanadan Parry Soundiin. Eipä Vanhamies arvannut, että Pentti-poikansa ja ystävät Kanadassa tahtoivat myös juhlaa. Niinpä iltapäivällä klo 2 oli määrä tulla Sulon ja Ainon kesämökille, joka sijaitsee järven rannalla noin 10 km pohjoiseen Parry Soundin kaupungista missä varsinainen Äijöjen koti on.

Sade taukosi ennen klo 2 ja aurinko alkoi kuivatella kimaltelevia sadepisaroihin maassa ja puissa. Oli aivan kevättunnelma kun ajelimme Sulo Äijön huvilalle pitkin kaunista metsätietä.

Kerrompa erään ihmeellisen luonnonoikun, mikä uusiutuu määrävuosien mukaan. Keväällä, seutuja vaihdellen, toukat — madot, ”katterpil-lar” niinkuin niitä täällä kutsutaan... syövät lehdet puista.

Tänä vuonna kevät oli aikainen. Ja kun kesäkuussa ajeli noilla teillä, niin puut olivat kuin myöhäissyksyllä lehdettömiä. Sellainen on masentavaa, kun pitäisi olla kesä parhaimmillaan ja on kuin syksy.

Mutta ihme oli tapahtunut. Puut olivat saaneet uudet lehdet. Oli kuin uusi kevät. Ilma oli sateen jälkeen raikas ja märehtävät lehdet kimaltelivat, noinhan pitikin olla, sillä olimme menossa kevätluontaisen ihmisen 80-vuotisjuhlaan.

Äijöillä on paljon ystäviä. Autojono oli pitkä ja huvilan pihasta tuli

noin 30 auton parkkipaikka.

Sulo puheli ja se tapahtui puhtaalla Sakkolan murteella. Että onkin pystynyt sen säilyttämään sellaisena melkein 60 vuoden jälkeen, tässä maassa missä suomeakin puhutaan monella murteella.

Sulo puheli, että kyllä hän vähän ”äimäili” tämän tapaista yllätystä, mutta ei aivan näin valtavaa kuin miksi se kehittyi, kun juhlayleisö kokoontui onnittelemaan ja laulamaan.

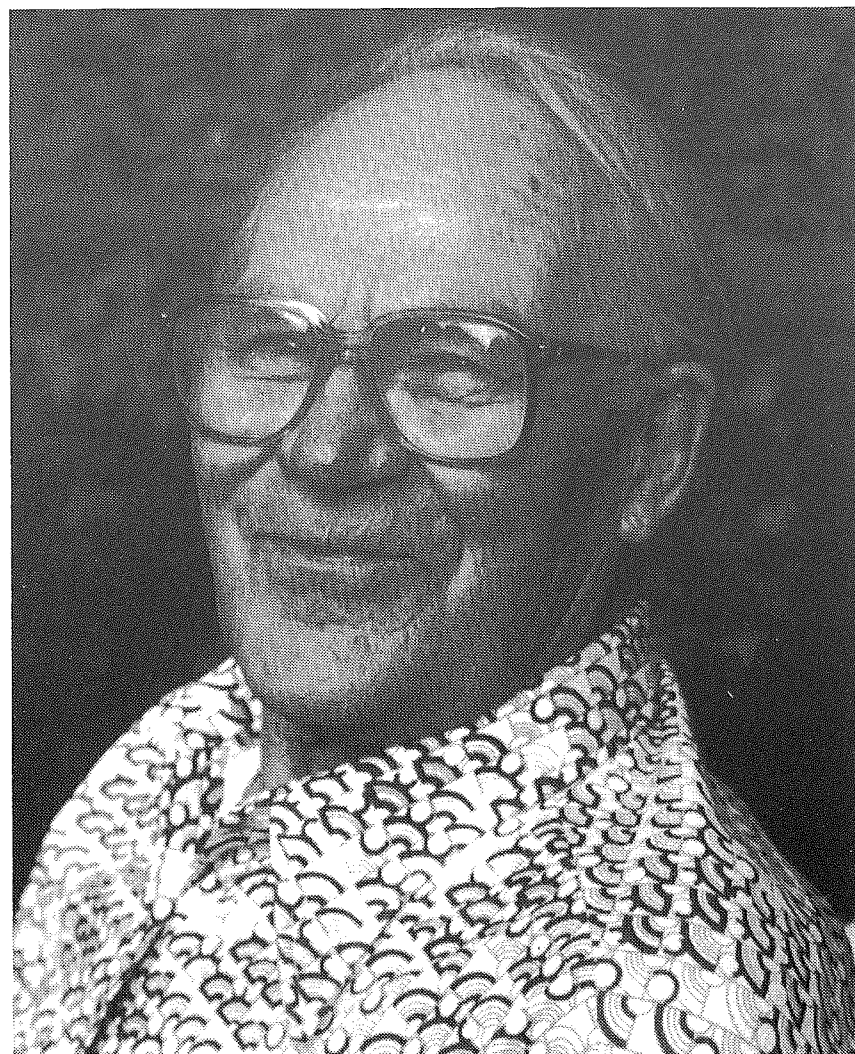
Ja laulut jatkuivat — vanhat rakkaat Karjalan-laulut: — Suloisessa Suomessamme... Jo Karjalan kunnail-la... Suomessa olen minä syntynyt... Kotimaani on Suomi... ym. Sulo yritti olla LUJA, mutta kimaltipa kyynel silmäkulmassa ”Vanhalla miehellä”.

”Vanha mies” on Ainon antama lempinimi, kun Pentti-pojasta tuli nuorimies.

— Äänikin hiukan vapisi kun hän kiitteli huomionosoituksista.

Ympäristön kaunis valkorunkoinen koivikko kohotti juhlatunnelmaa. Oli myös ruokaa ja juomaa. Oli kuin Sakkolan Kihupyhä! Ja sauna!! Oma hirsistä rakennettu v. 1979.

Sulo sanoi olevansa elämästään kiitollinen ja erikoisen iloinen, kun jaksoi vielä tässä korkeassa iässä käy-

Kuulumisia Karosen serkuksista

Karosen serkusten perinteiseen kevätkokoukseen kokoonnuttiin kesäkuun viimeisenä viikonvaihteena Vääksyyn, serkuksista vanhimman, Helvi, o.s. Karonen, ja Toivo Ruuth'in uuteen viihtyisään kotiin. Vierailu olikin eräille serkuksille ensimmäinen kerta tässä kodissa syystä, että Helvi ja Toivo ovat perustaneet tämän kotinsa vasta pari vuotta sitten ja meidät toiset serkukset on ripoteltu vähän sinne sun tänne tässä armaassa synnyinmaassamme.

Jälleennäkeminen kirvoitti karjalaiset kielet ja emännän ja tyttären tarjoama maukas ateria virvoitti mieltä muistelemaan vanhoja aikoja Sipilänmäellä. Meillä vanhemmilla serkuksilla riittäisi muistelemista paljonkin, mutta oli joukossamme ainakin yksi joka ei ole siellä koskaan

dä synnyinseuduilla, vaikka vain raunioilla ja vesottuneilla pelloilla. Lapsuus- ja nuoruusmuistoja kuitenkin! Arvonimi: ”Vanha Mies” päätettiin muuttaa muotoon: ”Ikinuori Sulo Äijö”.

Oli liikuttavan juhlallista. Mutta aurinko alkoi painua maille, huomauttaen: ”Kaikki loppuu aikanaan — juhlatkin. 80-vuotisjuhlatkin silta kohdalta, mutta muistoina ne jatkuu ja jatkuu...”

Tulee uusia juhlia ja uusia juhlijoi-ta. Se on oikeaa elämää, mikä tyydyttää ihmisen mielen ja sydämen ja tuo autuaan onnentunteen auringon-laskunaikaankin.”

Klaudia

käynyt — Viljami-sedän nuorimmainen, pahnanhimmainen, Ruut-serkku. Uskoisin, että me vanhemmat olemme saaneet aikaan sen, että Ruut tuntee itsensä täysvaltaiseksi Sipilänmäkeläiseksi. Iloisena ja arvokkaana asiana me serkukset tunsimme sen, että Rauha-täti oli tullut juhlistamaan kokoontumistamme. Voisin tunnustaa täysin sydämin, että hän on ikäänkuin kokoonpaneva voima Karosten joukossa, vaikkei itse olekaan kuin Karosen mamman mimmiä.

Varsinainen kokous sujui entiseen tyyliin — sopuisasti. Kiiteltiin ansioi-

Sukuun liittyviä valokuvia yrittään hankkia lisää. Vilhelmin Martilla oli nytkin näytettävänä vanhoja valokuvia sukumme jäsenistä. Sukututkimusasioissa pidetään pieni tauko tutkijan sairauden vuoksi. Pohdittaessa seuraavaa kokoontumista meinasin ensin tulla uskon puute, mutta kerän alettua oli ottajia useiksi vuosi- eteenpäin ja ensi kesänä tava-taan Tottijärvellä.

Kokouksen päätteeksi laulettiin ”Jö Karjalan kunnalla lehtii puu”. Varmaan me läsnäolijat mielissämme elimme Karjalan kannaksen lauhkeassa luonnossa, lämpöisessä ke-

tunutta puheenjohtajaa (Vilhelmin Marttia) ja erikoisen pätevää sekä viitseliästä sihteerä (Vilhelmin Marttia) jotka ovat hyvällä yhteistyöllä pitäneet meidät toiset serkukset asioiden tasalla. Kuuluihan heiltä pientä vastaansanomistakin uudelleenvalinnan vuoksi, mutta valittiin moraalisesti tueksi varamiehet. Niin taas asiat rupeivat luistamaan.

väässä, Suvannon sinisillä laineilla.

Poikkesimme ennen kotiin lähtöä Helvin ja Toivon kesämökillä makaran paistossa, jonka jälkeen toivotimme toisillemme hyvää kotimatkaa.

Kiitos Helvi ja Toivo mukavasta kesäkuun illasta. Tapaamisiin ensi kesänä Tottijärvellä Kalervon ja Anne-lin kodissa.

Aleksanterin tytär

Φ

TÄMÄN PÄIVÄN PANKKIPALVELUA
— PERINTEISIIN NOJAUTUEN —
LEMPÄÄLÄSSÄ JA VIIALASSA
PAIKKAKUNNAN JA JÄSENTEN PARHAAKSI

Φ

Lempäälän-Viialan
Osuuspankki

Aukusti Kiuru

Muisteluksia elämäntien varrella II

Olin Valtosen Tahvon palkkalistoilla monena kesänä. Yksi työ alkoi jo heti keväällä (vuosilukua en muista) ja kesti aika myöhään syksyllä. Sen muistan kuitenkin siitä, että silloin tehtiin pitkää päivää Petäjäjärven Emäntäkoululla. Aamulla työt alkoivat kello 6, pari ruokatuntia oli välillä ja ”sapassin” piti olla illalla kello 8, mutta johonkin aikaan Tahvosta tuntui siltä, että hän saa tästä urakasta pöksyilleen ja siitä johtuen ”sapassin aika” pakkasi venymään ja siirtymään jopa yhdeksään asti illalla. Ei ollut silloin tietoa 8 tunnin työaikaista.

Kyllä minäkin jo silloin alkuaikoina keväällä monta kertaa ajattelin, että ompa kumma kun poikamiehen täytyy ottaa palkkansa näin ankaran työtahdin mukaan. Kun vielä otti huomioon sen, että setäni leski ja serkkupojat asuivat, heillä olin ”kortterria”, noin 4 km siitä työpaikasta, joka vielä tavallaan pitensi työaikaa.

Kyllä oli raskasta aina aamusella nousta ylös ja saada silmänsä auki, mutta siihenkin tottui ja lopulta se kävi kuin luontojaan eikä haitannut elämäntahtia, vaikka vielä ennen juhannusta piti vielä ”firapelityönä” käydä kylän laitamalla rakentamassa juhannuskokkoa, jossa saattoi tuhrautua aikaa jopa yli puolen yön. — Etenkin jos sattui niin, että joku tyttönen ei yönselkään yksin uskaltautunut laahustaa kotiin, silloin piti tietysti auttaa heitä siitä pulasta. — Tosin näitä saattomatkoja sattui vain harvoin.

Rautatiellä ehdin olla töissä useaan otteeseen. Ensin rakennuspuolella topparoikassa, silloin olin vielä paremmin poikanen — 15—16 kesäi-

nen. Myös kunnossapitopuolella pölliä muutossa ja muissa kunnossapitotöissä ja myös yhtenä kesänä rata-pölkkyjä lastaamassa rautatievaunuihin. Kaikki nämä työt oli raskasta, etenkin se pölliä lastaus koska se oli urakkatyötä ja työaika oli rajoitettu ja lisäksi keväällä pölliä olivat pohjalta vielä jäiset ja siksi painavat käsitellä. Junien välillä piti yrittää niin paljon kuin vain jaksoi ja itsestään irti sai. Minulla oli työkaverina minua vanhempi ja riskimpi naapurin mies ja minä olin vielä täysin tottumaton työhön.

Meillä kaverin kanssa ei ollut kunnan tyynyä olkapäällä, vain säkikankaasta tehty pussi ja siksi olkapäät hiertyivät ja olivat turvoksissa ja rakoilla. Ne olivat aamulla arat kunnes taas tottuivat ja turtuivat. Ja lisäksi pölliä kuivuivat ja kevenivät. Vaikka sittenkin siitä noin neljän tunnin työajassa sain aivan tarpeekseni, ettei illalla ollut kotitöihin lähtemistä, vaikka aikaa olisi ollutkin käytettävissä. Oli joukossa vauraita ja riskin näköisiäkin miehiä joista työ oli liian rankka, ottivat lopputilin ja lähtivät pois.

Vaikka se työtahti oli tiukkaa ja raskasta niin silti huumori kukki aina silloin tällöin, se ikäänkuin laukaisi jännittyneen ja kireän mielialan.

Eräs kuvaava näyte tulkoon tässä esimerkkinä kerrotuksi: Eräällä miehellä vaihtui kaveri. Tämä iso ja riski uusi kaveri oli tähän hommaan vasta alkaja ja kaikki oli uutta ja hankalaa, jopa vatsakin ilmaisi vastalauseita melko äänekkäästi. Tästä kaveri hoksasi tehdä pientä pilaa uuden tulokkaan kustannuksella ja kun toinen oli menossa pölliä olalla vauvuun ja pakoputki narahteli askelten

tahtiin, hän teki tiettäväksi kuin suurena uutisena: — kuulkaa — kaveri on ostanut urut.

Lienee ollut vuosi 1924—25 kun olin patteritöissä. Sinne Suvannon rantamille tehtiin konekivääri- ja tykkiasematteja Hovin- eli Vikmanninrantaan tuli yksi. Täällä lähes joka-päiväinen vieras oli pastori Vikman. Kerran hän arveli, ettei vihollinen uskalla tulla hätyyttämään, kun saa kuulla, että pappilallakin on näin hyvät linnoitukset.

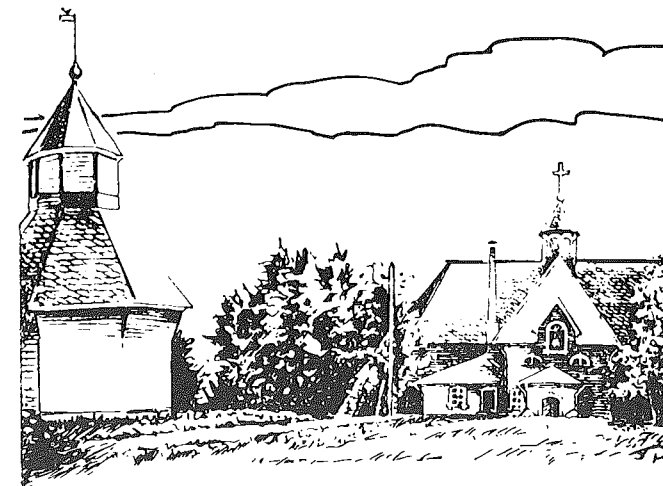
Kerran pappi tuskitteli huonoa tuuriaan, kun eilen lankesi ja tänään pääsi pieru!

Ne rakennelmat tehtiin sen ajan silmin katsottuna lujiksi. Niihin käytettiin paljon betonia, eikä ollut muuta sekoittajaa kuin ”ruismoottori”. Mies oli veivin kanssa sekoittajan koneenkäyttäjänä.

Eräänä päivänä tuli sakkiin uusi mies ja tietysti alkajaisiksi joutui veivimieheksi. — Kun rupeama oli tehty ja tuli tupakkatauko, niin tämä mies vertaili tilannetta ja totesi: Sininen paita näyttää kastuvan enemmän kuin valkea paita. (Hänellä oli sininen paita ja meillä toisilla sattumalta vaalea paita.) Tosiasia oli, että veivimiehen työ oli raskainta tällä työmaalla.

Samana kesänä minä olin murskaajalla alta karrärinä ja sekin oli aika rankkaa työtä ja kuinka ollakaan minulta loppuivat ruokahalut. Ruoka ei maistunut ja kun laski jo huonon puoleiseksi, josta tilanteesta aloin olla jo huolissani. Meillä oli siellä ruokailukämppä jossa sai syödä omia eväitään.

Eräs kirvesmies huomasi kun lopetin syömisen ja käärin loppuja eväitäni takaisin nyyttiin, niin hän kysäisi: No poika, mikäs pojalle on tullut kun eväät eivät maistu? En tiije, ei ne vaan maistu, vastasin. Mies rupesi tenttaamaan minua ja kysyi: — Mitä sinä aamulla ensimmäiseksi juot? — Tietenkin kahvia. — Älä juo kahvia, vaan juo pelkkää vettä tai teetä. Mitä sinulla tuossa pullossa on? — Maitoa, minä vastasin. — Älä pane

TAPULIN VARJOSSA

Usko Koirasen puhe Karjalaan jääneiden vainajien muistomerkillä Lempäälän hautausmaalla 4. 10. 1987

Tänä vuonna olemme perinteiseen tapaan Mikkelinpäivänä kokoontuneet viettämään Haitermaan, Pannusaaren ja Lupran kyläjuhlaa Lempäälässä. Juhlan tarkoituksena on kylälaisten, sukulaisten ja entisten naapureiden tapaaminen, kuulumisten kertominen ja kysyminen toinen toisiltamme: Mitä siul nyt kuuluu?

Useat kyliemme entisistä asukkaista eivät enää ole joukossamme. He ovat saaneet iäisyyskutsun. Täällä Lempäälässä, samoin kuin lähes kaikilla muillakin hautausmailla on

siihen maitoa vaan pane piimää!

Minä tein neuvon mukaan, eikä kulunut montakaan päivää kun eväät tuli syötyä kaikki, ruokahalu kasvoi niin, että kun aikaisemmin saatoin syödä vain yhden leivän puoliksi, niin siitä päivästä alkaen sai olla kahdet voileivät ja kaikki kelpasivat. Siitä päivästä alkaen olen ollut kahvilakossa, enkä ole kahvia juonut kuin korkeintaan kupillisen tai pari kohteliaisuudesta.

Monesti yritin juoda kahvia, kun en halunnut olla eripurainen, vaan ei-päs vatsa ollut samaa mieltä, vaan rupesi ronklaamaan ja niin piti ottaa taas käyttöön entinen tapa, juoda vain vettä tai teetä.

Karjalaan jääneiden vainajien muistomerkki. Näiden muistokivien sanoma puhutelkoon meitä kaikkia siitä, että vanhat sukuhaudat ja ennen sotien päättymistä Sakkolaan haudattujen omaistemme viimeiset leposijat ovat ainakin vielä mielessämme.

Yli neljäkymmentä vuotta on kulunut siitä, jolloin jouduimme luovuttamaan entiset kotikylämme. Näittenkin vuosien aikana ovat monet lähiomaiset, naapurit, ystävät tai muut kyliemme entisistä asukkaista kuolleet. Hautasijoja on heille muo-

dostunut kunkin perheen asuinpaikkakunnan mukaan eri puolille maamme, jopa ulkomaillekin. Hajalle ovat monet joutuneet. Emmekä me vielä täällä kulkevat suinkaan varmuudella osata ennustaa viimeisen leposijamme sijaintipaikkaa. — Mutta, vaikka muutoin joutuisimme kuinka hajalle tahansa, on meillä tallessa toivo päästä tämän vaelluksen jälkeen yhteiseen kotiin uudessa isäinmaassa.

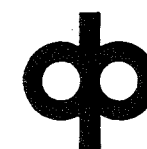
SAKKOLAN HISTORIA

Toinen, uusittu painos Sakkolan historiaa on nyt saatavana, samoin on vielä runsas varasto kirjaa: Sakkolan kylät tuvasta tuupa. Kirjoja on saatavana: Lempäälän-Viialan Osuuspankki, Lempäälä ja Kulju (Esko Kallonen), Eero Kurikka, Huhtamo puh.932/645 06, Uuno Pulakka, Ruovesi puh. 934/760 21, Anneli Kuisma, Eino Koiranen ja Esteri Lopenen, Lempäälä.

Postitilaukset: Elli Pulakka, Lempäälä puh. 931/751 241. Ainoastaan Elli Pulakka lähettää postilähetyksinä.

Hinnat: Sakkolan historiaa II 70,—, Sakkolan kylät tuvasta tuupa 110,—. Postilähetyksistä lisäksi lähetyskulut. Myyntipisteitä järjestetään lisää ja niistä ilmoitetaan Suvannon Seudussa.

NYT ON TILAISUUS HANKKIA EDULLISESTI LAHJAKIRJOJA!

**TAMPEREEN SEUDUN
OSUUSPANKKI**

- JOUSTAVAN PALVELUN PANKKI -

Kaikki sähköasiat

voimme toimittaa edullisesti

NYT SÄHKÖLÄMMITYSASENNUKSET SOPIVASTI

RAASKAN SÄHKÖLIKE

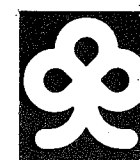
A-RYHMÄN SÄHKÖURAKOITSIJA

VESILAHTI — Puh. 931-739541

**VESILAHDEN
OSUUSPANKKI**

joustavaa
pankkipalvelua

Tampereen Aluesäästöpankki

auttaa — neuvo — palvelee

LEMPÄÄLÄN
PELTITYÖ

OM. V. RIIKONEN

Puh. Tampere 751886 (verstaaseen)

Suorittaa kaikkia rakennusalan pelti- ja rautatöitä
urakalla ja laskuun.

SUVANNON SEUTU

Suvannon ympäristön kotiseutu-
lehti, ilmestyy 1988 8 kertaa
vuodessa.

Tilaushinta 50 mk vuosikerta.

Ilmoitushinnat 1 mk palsta cm

Toimituksen ja konttorin osoite
37370 NARVA. Puhelin
(931) 734 843.

Postisiirtotili TA 430763-1

Pankki Vesilahden Osuuspankki
37370 NARVA. Käyttötilin numero
551 105-42772.

Vastaava toimittaja
Viljo Purontaa.

Toimituskunta Helmi Uosukainen,
Uno Pulakka, Eero Koppanen ja
Väinö Kekki.